

Producció i coordinació

Centre d'Imatges de Tarragona / L'Arxiu
Ajuntament de Tarragona

Col·laboració

Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona

Biblioteca Hemeroteca
Municipal de Tarragona

Grup de Recerca Per Amor a la Ciutat
de la Universitat Rovira i Virgili

Departament d'Estudis de Comunicació
de la Universitat Rovira i Virgili

EMATSA

TAC 12

Fotografies

David Martínez Villena

Ramon Segú Chinchilla

Ramon Vallvé Vilà

Disseny

Blanca Gas Sancho

Departament de Disseny Gràfic
Corporatiu i Autoedició
de l'Ajuntament de Tarragona

Agraïments

Arxiu del Port de Tarragona

Arxiu Municipal de Terrassa

El barraquisme a Tarragona, fa cinquanta anys

La ciutat no reconeguda i els seus habitants

DLT: 742-2016

L'Arxiu

Ematsa

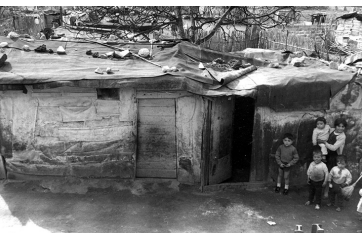

L'any 1964, es celebraven a Tarragona, com a la resta de l'Espanya franquista, la commemoració dels *Veinticinco Años de Paz*, una pau que no era el fruit de la conciliació sinó de la imposició per la força dels vencedors. Així doncs, els fonaments del règim es mantenien inalterables i consolidats.

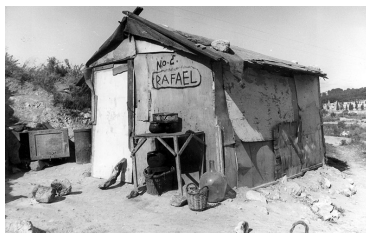
Durant la dècada dels cinquanta, la presència industrial a Tarragona continuava essent escassa i no serà fins a inicis dels anys seixanta que la industrialització registrarà l'impuls definitiu amb l'assentament de diferents empreses del sector químic amb polígons d'Entrevies o Francolí. El sector turístic, paral·lelament, també inicià el seu desenvolupament i contribuï fortament al creixement de l'economia local, tant pel que fa a les construccions d'habitatges turístics com per la demanda de serveis.

L'any 1964, un cens realitzat per l'Ajuntament de Tarragona recollia l'existència d'un total de 404 barraques, agrupades en 10 nuclis, en les quals hi vivien 1.894 persones, és a dir, el 3,64% de la població de Tarragona i, aproximadament, el 20% dels immigrants arribats entre 1960 i 1964. Les barraques eren de dimensions molt reduïdes, generalment d'un sol espai, i construïdes pels seus residents amb materials barats o aprofitant deixalles, bàsicament totxo, fusta o canyes.

La gran majoria dels nousvinguts procedien d'Andalusia, eren 1.240 immigrants i representaven el 65,4% del total. Principalment, eren originaris de zones rural de les províncies de Còrdoba i Jaén.

Entrevies, 1964.
Foto Vallvé. CIT / L'Arxiu

Cantera Cavalet, 1964.
Foto Vallvé. CIT / L'Arxiu

Riu Francolí, 1964.
Foto Vallvé. CIT / L'Arxiu

Riu Francolí, 1964.
Foto Vallvé. CIT / L'Arxiu

La possibilitat de treballar en una àrea econòmicament beneficiada pel turisme i la indústria serà l'esquer d'un fort i constant corrent immigratori que comportà que en quatre anys, entre 1960 i 1964, la ciutat registrés un augment del 20%, passant de 43.519 a 52.056 habitants. És a dir, una cinquena part de la població era nousvinguda.

Tot i que l'oferta de treball era suficient per a integrar als immigrants en el món laboral, la ciutat era incapaç de créixer al mateix ritme. La manca de serveis bàsics i la impossibilitat de trobar un habitatge mínimament digne i assequible va desencadenar amb el que avui dia coneixem com a barraquisme. Urbanísticament, els nuclis de barraques es van situar en zones perifèriques, completament allunyades del casc urbà i amb una absència absoluta de serveis.

Atesa l'escassa formació dels immigrants, en bona part jornalers del món rural, la gran majoria, un 77%, declarava que treballaven com a peons. És a dir, treballs no qualificats situats a la base de l'escala laboral.

L'oferta de treball pels homes sorgirà principalment de l'àmbit portuari i ferroviari, així com d'algunes indústries químiques. Les dones, a més a més del servei domèstic, trobaran feina com a operàries en algunes fàbriques.

El barraquisme es mantindrà durant la segona meitat dels anys seixanta i no desapareixerà fins a inicis dels anys setanta.

